

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 14 czerwca 2011 r.*

W sprawie C-360/09

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Amtsgericht Bonn (Niemcy) postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2009 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 9 września 2009 r., w postępowaniu

Pfleiderer AG

przeciwko

Bundeskartellamt,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: A. Tizzano, prezes pierwszej izby, pełniący obowiązki prezesa, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.C. Bonichot, prezesi izb, E. Juhász (sprawozdawca), G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen i T. von Danwitz, sędziowie,

* Język postępowania: niemiecki.

rzecznik generalny: J. Mazák,
sekretarz: B. Fülöp, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 14 września 2010 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Pfeleiderer AG przez T. Kappa, M. Schrödlą oraz M. Kuhlenkampa, Rechtsanwälte,
- w imieniu Munksjö Paper GmbH przez H. Meyera-Lindemanna, Rechtsanwalt,
- w imieniu Arjo Wiggins Deutschland GmbH przez R. Polley oraz S. Heinz, Rechtsanwältinnen, a także przez O. Ban, działającą w charakterze pełnomocnika procesowego,
- w imieniu Felix Schoeller Holding GmbH & Co. KG oraz Technocell Dekor GmbH & Co. KG przez T. Mägera oraz D. Zimmera, Rechtsanwälte,
- w imieniu Interprint GmbH & Co. KG przez T. Veltinsa, Rechtsanwalt,
- w imieniu rządu niemieckiego przez M. Lumę, J. Möllera oraz C. Blaschkego, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu rządu belgijskiego przez J.C. Halleuxa, działającego w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu rządu czeskiego przez M. Smolka oraz T. Müllera, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu rządu hiszpańskiego przez J. Rodrígueza Cárcama, działającego w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez F. Arenę, avvocato dello Stato,

- w imieniu rządu cypryjskiego przez D. Kallí, działającą w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu rządu niderlandzkiego przez Y. de Vriesa, działającego w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu Komisji Europejskiej przez V. Di Bucciego, a także P. Costę de Oliveirę oraz przez A. Antoniadis, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu Urzędu Nadzoru EFTA przez X. Lewisa oraz M. Schneidera, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2010 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 11 i 12 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 WE i 82 WE (Dz.U. 2003, L 1, s. 1), a także art. 10 akapit drugi WE w związku z art. 3 ust. 1 lit. g) WE.

- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Pfeiderer AG (zwaną dalej „Pfeiderer”) a Bundeskartellamt (urzędem ochrony konkurencji) w przedmiocie wniosku o udzielenie pełnego dostępu do akt postępowania w sprawie grzywien, prowadzonego przeciwko kartelowi w sektorze papieru dekoracyjnego. Pfeiderer, będąca klientem ukaranych przedsiębiorstw, złożyła wniosek o udzielenie dostępu, który obejmuje także dokumenty dotyczące postępowania w sprawie współpracy, w celu przygotowania pozwu cywilnego o odszkodowanie.

Ramy prawne

Uregulowania Unii

- 3 Pierwsze zdanie motywu pierwszego rozporządzenia nr 1/2003 brzmi:

„W celu ustanowienia systemu, który gwarantuje, że konkurencja na wspólnym rynku nie zostanie zakłócona, art. 81 [WE] i 82 [WE] muszą być skutecznie i jednolicie stosowane we Wspólnocie”.

- 4 Artykuł 11 rozporządzenia nr 1/2003, zatytułowany „Współpraca między Komisją i organami ochrony konkurencji państw członkowskich”, brzmi następująco:

„1. Komisja i organy ochrony konkurencji państw członkowskich stosują wspólnotowe reguły konkurencji w ścisłej współpracy.

2. Komisja przekazuje organom ochrony konkurencji państw członkowskich kopie najistotniejszych dokumentów, które zebrała w celu stosowania art. 7, 8, 9, 10 i 29 ust. 1. Na wniosek organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Komisja dostarczy mu kopie innych istniejących dokumentów koniecznych do dokonania oceny sprawy.

3. Organy ochrony konkurencji państw członkowskich, w przypadku gdy działają na mocy art. 81 [WE] lub 82 [WE], informują Komisję pisemnie przed lub bezzwłocznie po wszczęciu pierwszych formalnych działań dochodzeniowych. Informacja ta może być również udostępniona organom ochrony konkurencji innych państw członkowskich.

4. Nie później niż 30 dni przed przyjęciem decyzji nakazującej zaprzestania naruszenia, akceptującej zobowiązania lub wycofującej stosowanie rozporządzenia o wyłączeniu grupowym organy ochrony konkurencji państw członkowskich powiadomią o tym Komisję. W tym celu dostarczą Komisji streszczenie sprawy, przewidywaną decyzję lub – wobec jej braku – inny dokument przedstawiający proponowany kierunek działań. Informację tę można również udostępnić organom ochrony konkurencji innych państw członkowskich. Na wniosek Komisji działający w sprawie organ ochrony konkurencji udostępni Komisji inne posiadane dokumenty, które są konieczne do rozstrzygnięcia sprawy. Informację dostarczoną Komisji można udostępniać organom ochrony konkurencji innych państw członkowskich. Krajowe organy ochrony konkurencji mogą również wymieniać między sobą informacje konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, którą zajmują się na mocy art. 81 [WE] lub 82 [WE].

5. Organy ochrony konkurencji państw członkowskich mogą konsultować się z Komisją w każdej sprawie, która wiąże się ze stosowaniem prawa wspólnotowego.

[...]”

5 Artykuł 12 rozporządzenia nr 1/2003, regulujący wymianę informacji, stanowi:

„1. W celu stosowania art. 81 [WE] i 82 [WE] Komisja i organy ochrony konkurencji państw członkowskich mają uprawnienia do wzajemnego przekazywania i wykorzystywania jako dowodu wszelkiego rodzaju materiałów o charakterze faktycznym lub prawnym, w tym informacji poufnych.

2. Uzyskane w drodze wymiany informacje można wykorzystywać wyłącznie jako dowód w celu stosowania art. 81 [WE] lub 82 [WE] i w odniesieniu do przedmiotu, w którego sprawie zostały zebrane przez przekazujący organ. Jeżeli w tej samej sprawie stosuje się krajowe prawo konkurencji i równoległe wspólnotowe prawo konkurencji i nie prowadzi to do odmiennego rozstrzygnięcia, informacje podlegające wymianie na mocy niniejszego artykułu można również wykorzystywać do stosowania krajowego prawa konkurencji.

3. Informacja udzielona na mocy ust. 1 może zostać wykorzystana [...] jako dowód w celu nałożenia sankcji na osoby fizyczne, [tylko] jeżeli:

- przepisy prawne organu przekazującego informacje przewidują sankcje podobnego rodzaju w odniesieniu do naruszenia art. 81 [WE] lub 82 [WE], lub w razie ich braku,
- informacja została zebrana w sposób, który odzwierciedla ten sam zakres ochrony prawa do obrony osób fizycznych, jaki przewidziano w krajowych przepisach organu otrzymującego. Jednakże w takim wypadku udzielona informacja nie może być wykorzystana przez organ ją otrzymujący do nałożenia kary pozbawienia wolności”.

- 6 Artykuł 35 ust. 1 rozporządzenia nr1/2003 stanowi:

„Państwa członkowskie wyznaczą organ lub organy ochrony konkurencji odpowiedzialne za stosowanie art. 81 [WE] i 82 [WE] w sposób, który zapewni skuteczne wykonanie przepisów niniejszego rozporządzenia. Środki konieczne do nadania organom uprawnień do stosowania tych artykułów zostaną podjęte przed dniem 1 maja 2004 r. Wyznaczonymi organami ochrony konkurencji mogą być również sądy”.

Uregulowania krajowe

- 7 Paragraf 406e Strafprozessordnung (kodeksu postępowania karnego) brzmi następująco:

„1) Adwokat reprezentujący pokrzywdzonego może przeglądać akta zgromadzone przed sądem lub akta, które winny zostać złożone w sądzie w wypadku wniesienia aktu oskarżenia, a także może przeglądać urzędowo zatrzymane środki dowodowe, o ile wykaże, że pokrzywdzony ma w tym uzasadniony interes. W sytuacji przewidzianej w § 395 nie zachodzi potrzeba wykazywania uzasadnionego interesu.

2) Wglądu do akt należy odmówić, gdy sprzeciwiają się temu nadrzędne, zasługujące na ochronę interesy obwinionego lub innej osoby. Wglądu do akt odmówić można w sytuacji, gdy istnieje ryzyko, że zniweczy to cel dochodzenia lub spowoduje znaczne opóźnienie postępowania.

3) Adwokat może na swój wniosek zostać upoważniony do wyniesienia akt – z wyjątkiem materiałów dowodowych – do swego biura lub miejsca zamieszkania, o ile nie przemawiają przeciwko temu istotne względy. Decyzja nie podlega zaskarżeniu.

4) Decyzja o przyznaniu dostępu do akt podejmowana jest w trakcie postępowania przygotowawczego, a także po definitywnym zamknięciu postępowania, przez prokuraturę oraz, w pozostałych wypadkach, przez prezesa sądu rozpoznającego sprawę. Istnieje możliwość zwrócenia się do właściwego sądu, na podstawie § 161a akapit trzeci ust. 2–4, o wydanie orzeczenia podważającego decyzję prokuratury, o której mowa w zdaniu pierwszym. [...] Decyzje te nie zawierają uzasadnienia, jeśli jego ujawnienie mogłoby zagrażać realizacji celu dochodzenia.

5) W okolicznościach opisanych w ust. 1 pokrzywdzonemu można przekazywać informacje pochodzące z akt oraz kopie zawartych w nich dokumentów;

[...].”

- 8 Paragraf 46 Gesetz über Ordnungswidrigkeiten (ustawy o wykroczeniach administracyjnych) w brzmieniu z dnia 19 lutego 1987 r. (BGBl. 1987 I, s. 602), zmienionej po raz ostatni przez § 2 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. (BGBl. 2009 I, s. 2353, zwanej dalej „OWiG”), stanowi:

„1) O ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, przepisy ustaw ogólnych w dziedzinie procedury karnej, a mianowicie kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów [(Gerichtverfassungsgesetz)] oraz ustawy o sądach dla nieletnich [(Jugendgerichtsgesetz)], mają zastosowanie w postępowaniu w sprawie grzywnien.

[...].”

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

- 9 W dniu 21 stycznia 2008 r. Bundeskartellamt, działając na podstawie art. 81 WE, nałożył na trzech europejskich producentów papieru dekoracyjnego oraz na pięć osób fizycznych ponoszących odpowiedzialność osobistą grzywny w łącznej wysokości 62 mln EUR z tytułu zawierania porozumień cenowych i ograniczania zdolności produkcyjnych. Zainteresowane przedsiębiorstwa nie wniosły skarg, wobec czego decyzje o nałożeniu tych grzywien stały się ostateczne.
- 10 Po zakończeniu tego postępowania, w dniu 26 lutego 2008 r. Pfeiderer – w związku z zamiarem wystąpienia z cywilnoprawnym powództwem odszkodowawczym – zwróciła się do Bundeskartellamt o udzielenie jej pełnego dostępu do akt postępowania w sprawie grzywien w sektorze papieru dekoracyjnego. Przedsiębiorstwo to jest odbiorcą papieru dekoracyjnego, a mówiąc ściślej, specjalnego papieru przeznaczanego do obróbki powierzchni drewnianych. Pfeiderer jest jednym z trzech wiodących producentów przetworzonego drewna, oklein i podłóg z laminatu na świecie. Spółka ta wskazała, że w ciągu ostatnich trzech lat nabyła od ukaranych producentów papieru dekoracyjnego towary o wartości ponad 60 mln EUR.
- 11 Pismem z dnia 8 maja 2008 r. Bundeskartellamt ustosunkował się do wniosku o udzielenie dostępu do dokumentów, udostępniając spółce trzy decyzje w sprawie grzywien pozbawione danych identyfikujących ich adresatów, a także wykaz środków dowodowych zidentyfikowanych podczas kontroli.
- 12 W swym drugim piśmie Pfeiderer zażądała zatem wyraźnie, aby Bundeskartellamt umożliwił jej wgląd do wszystkich dokumentów zgromadzonych w aktach, w tym dokumentów dotyczących wniosków o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, dokumentów dobrowolnie udostępnionych przez przedsiębiorstwa, które zdecydowały się na współpracę, a także zabezpieczonych środków dowodowych.

Pismem z dnia 14 października 2008 r. Bundeskartellamt odrzucił w części to żądanie i ograniczył prawo wglądu do akt poprzez udostępnienie takiej wersji akt, która nie będzie zawierać tajemnic handlowych, dokumentów wewnętrznych ani dokumentów, o których mowa w pkt 22 programu współpracy Bundeskartellamt, odmawiając także udzielenia dostępu do zabezpieczonych środków dowodowych.

- 13 Pfleiderer zaskarżyła zatem tę decyzję, odrzucającą w części jej żądanie przed Amtsgericht Bonn, na podstawie § 62 ust. 1 OWiG.
- 14 W dniu 3 lutego 2009 r. Amtsgericht Bonn wydał postanowienie, w którym nakazał Bundeskartellamt przyznanie Pfleiderer, za pośrednictwem reprezentującego ją adwokata, dostępu do akt, zgodnie z § 406e ust. 1 kodeksu postępowania karnego w związku z § 46 ust. 1 OWiG. Według Amtsgericht Bonn Pfleiderer należy uznać za „pokrzywdzoną” w rozumieniu tych przepisów, gdyż trzeba przyjąć założenie, że w wyniku zawarcia porozumienia w sprawie kartelu płaciła ona zawyżone ceny za towary nabywane od jego uczestników. Ponadto Pfleiderer ma „uzasadniony interes” w uzyskaniu dostępu do dokumentów, gdyż mają one posłużyć do przygotowania cywilnoprawnego powództwa odszkodowawczego.
- 15 Amtsgericht Bonn nakazał także udostępnienie dokumentów dobrowolnie udostępnionych niemieckiemu urzędowi ochrony konkurencji na podstawie pkt 22 programu współpracy Bundeskartellamt, a także przez przedsiębiorstwo, które zdecydowało się na współpracę, jak również materiałów obciążających i zgromadzonych środków dowodowych. W odniesieniu do tajemnic handlowych i dokumentów wewnętrznych, a mianowicie notatek z narad Bundeskartellamt czy korespondencji prowadzonej w ramach European Competition Network (Europejskiej Sieci Konkurencji, zwanej dalej „ECN”), prawo wglądu do akt zostało ograniczone. Według Amtsgericht Bonn zakres tego prawa należy określić po rozważeniu przeciwstawnych interesów i winien on obejmować tylko te elementy akt, do których wgląd jest konieczny do uzasadnienia roszczeń odszkodowawczych.

- 16 Z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika z jednej strony, że sąd krajowy zawiesił jednak wykonanie tej decyzji.
- 17 Z drugiej strony z postanowienia odsyłającego wynika także, że Amtsgericht Bonn zamierza wydać decyzję identyczną z tą, którą wydał w dniu 3 lutego 2009 r. Sąd ten zwraca jednak uwagę, że rozstrzygnięcie, ku któremu się skłania, może sprzeciwiać się prawu Unii, a w szczególności art. 10 akapit drugi WE i art. 3 ust. 1 lit. g) WE, a także art. 11 i 12 rozporządzenia nr 1/2003, przewidującym ścisłą współpracę i wzajemną wymianę informacji między Komisją a krajowymi władzami ds. ochrony konkurencji państw członkowskich, w postępowaniach dotyczących stosowania art. 81 WE i 82 WE. Odmowa umożliwienia osobom trzecim wglądu do wniosków o zniesienie lub obniżenie grzywny i do dokumentów dobrowolnie przekazanych przez przedsiębiorstwa, które zgodziły się na współpracę w prowadzonym w dziedzinie ochrony konkurencji postępowaniu w sprawie grzywien, może być uzasadniona względami zapewnienia skuteczności i prawidłowego funkcjonowania tych przepisów, mających zasadnicze znaczenie dla ECN oraz dla zdecentralizowanego stosowania prawa konkurencji.
- 18 Stwierdziwszy, iż rozstrzygnięcie toczącego się przed Amtsgericht Bonn postępowania wymaga wykładni prawa Unii, sąd ten postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału następujące pytanie prejudycjalne:

„Czy postanowienia prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony konkurencji – a w szczególności art. 11 i 12 rozporządzenia nr 1/2003, a także art. 10 ust. 2 WE w związku z art. 3 ust. 1 lit. g) WE – należy interpretować w ten sposób, że przy dochodzeniu przez pokrzywdzonego przez kartel roszczeń cywilnoprawnych nie powinien on uzyskać prawa wglądu do wniosków o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien ani do informacji i dokumentów dobrowolnie przekazanych w tym kontekście przez autorów tych wniosków, które władze ds. ochrony konkurencji państw członkowskich uzyskały zgodnie z krajowym programem współpracy (a także) w ramach prowadzonego w celu wykonania art. 81 WE postępowania w sprawie grzywien?”

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 19 Na wstępie należy przypomnieć, że władze konkurencji państw członkowskich oraz sądy tych państw są zobowiązane do stosowania art. 101 TFUE i 102 TFUE, gdy dane fakty objęte są zakresem zastosowania prawa Unii, oraz do zapewnienia skutecznego stosowania tych postanowień w interesie ogólnym (zob. podobnie wyrok z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie C-439/08 VEBIC, Zb.Orz. s. I-12471, pkt 56).
- 20 Należy również stwierdzić, że ani postanowienia traktatu WE w dziedzinie konkurencji, ani rozporządzenie nr 1/2003 nie przewidują wspólnych reguł łagodzenia sankcji ze względu na współpracę czy wspólnych uregulowań w odniesieniu do kwestii dostępu do dotyczących postępowania w sprawie współpracy dokumentów, dobrowolnie przekazanych krajowemu urzędowi ochrony konkurencji na podstawie krajowego programu współpracy.
- 21 Jeśli chodzi o obwieszczenia Komisji, z których jedno dotyczy współpracy w ramach sieci urzędów ochrony konkurencji (Dz.U. 2004, C 101, s. 43), a drugie zwalniania z grzywien i zmniejszania grzywien w sprawach kartelowych (Dz.U. 2006, C 298, s. 17), należy zaznaczyć, iż nie wiążą one państw członkowskich. Co więcej, drugie ze wskazanych obwieszczeń dotyczy jedynie programów współpracy realizowanych przez samą Komisję.
- 22 W ramach ECN modelowy program współpracy, który ma na celu harmonizację pewnych elementów krajowych programów w tej dziedzinie, także został opracowany i przyjęty w trakcie 2006 r. Jednakże rzezony program modelowy również nie jest wiążący dla sądów państw członkowskich.

- 23 Tak więc nawet jeśli wytyczne udzielone przez Komisję mogą mieć wpływ na praktyki stosowane przez krajowe władze ds. ochrony konkurencji, to w braku wiążących uregulowań prawa Unii w tej dziedzinie stanowienie i stosowanie krajowych przepisów regulujących dostęp osób pokrzywdzonych przez kartel do dokumentów zgromadzonych w postępowaniu w sprawie współpracy jest zadaniem państw członkowskich.
- 24 Jednakże chociaż stanowienie i stosowanie takich przepisów należy do kompetencji państw członkowskich, to kompetencje te winny być wykonywane z poszanowaniem prawa Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie C-154/08 Komisja przeciwko Hiszpanii, pkt 121 i przytoczone tam orzecznictwo). W szczególności przepisy te nie mogą uniemożliwiać ani nadmiernie utrudniać wykonywania prawa Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 16 lipca 1998 r. w sprawie C-298/96 Oelmühle i Schmidt Söhne, Rec. s. I-4767, pkt 23, 24 i przytoczone tam orzecznictwo), a konkretnie, w dziedzinie prawa konkurencji, powinny zapewnić, by stanowione bądź stosowane przez nie reguły nie stały na przeszkodzie skutecznemu stosowaniu art. 101 TFUE i 102 TFUE (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie VEBIC, pkt 57).
- 25 Tymczasem, jak wskazała Komisja oraz państwa członkowskie, które przedstawiły swe uwagi, programy współpracy stanowią przydatne narzędzie umożliwiające skuteczne wykrywanie i eliminowanie naruszeń reguł konkurencji, a tym samym służą realizacji celu, jakim jest skuteczne stosowanie art. 101 TFUE i 102 TFUE.
- 26 Skuteczność tych programów może jednak zostać zmniejszona w wyniku ujawnienia dokumentów dotyczących postępowania w sprawie współpracy osobom zamierzającym wystąpić z powództwem odszkodowawczym, nawet jeśli krajowe władze ds. ochrony konkurencji państw członkowskich przyznają osobie wnioskującej o zniesienie lub złagodzenie sankcji całkowite bądź częściowe zwolnienie z grzywny, jaką mogłyby na taką osobę nałożyć.

- 27 Racjonalne wydaje się bowiem twierdzenie, że osoba uczestnicząca w naruszeniu prawa konkurencji, skonfrontowana z ewentualnością takiego ujawnienia, została by zniechęcona do skorzystania z możliwości, jaką oferują programy współpracy, w szczególności ze względu na to, że informacje dobrowolnie dostarczone przez tę osobę mogą być przedmiotem wymiany między Komisją a krajowymi władzami ds. ochrony konkurencji na mocy art. 11 i 12 rozporządzenia nr 1/2003.
- 28 Niemniej jednak zgodnie z utrwalonym orzecznictwem każda osoba może żądać naprawienia szkody, jaka została jej wyrządzona przez zachowanie mogące ograniczyć lub zakłócić konkurencję (zob. wyroki: z dnia 20 września 2001 r. w sprawie C-453/99 *Courage i Crehan*, Rec. s. I-6297, pkt 24, 26; a także z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawach połączonych od C-295/04 do C-298/04 *Manfredi i in.*, Zb.Orz. s. I-6619, pkt 59, 61).
- 29 Takie uprawnienie umacnia bowiem funkcjonowanie przepisów wspólnotowych dotyczących konkurencji i zniechęca do – często ukrytych – porozumień i praktyk mogących ograniczyć lub zakłócić konkurencję. Z tego punktu widzenia skargi o odszkodowanie przed sądami krajowymi mogą przyczynić się w znaczący sposób do utrzymania skutecznej konkurencji w Unii Europejskiej (zob. ww. wyrok w sprawie *Courage i Crehan*, pkt 27).
- 30 Tak więc badając wniosek o udzielenie dostępu do dokumentów dotyczących programu współpracy wniesiony przez osobę zmierzającą do uzyskania odszkodowania od innej osoby, która czerpie korzyści z takiego programu, należy zapewnić, aby te mające zastosowanie uregulowania krajowe nie były mniej korzystne od zasad proceduralnych odnoszących się do odpowiednich środków prawnych dotyczących wyłącznie prawa krajowego oraz nie czyniły uzyskania takiego odszkodowania praktycznie niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie *Courage i Crehan*, pkt 29); należy także wyważyć interesy przemawiające za ujawnieniem informacji oraz za ochroną informacji przekazanych dobrowolnie przez osobę wnioskującą o zniesienie lub złagodzenie sankcji.

- 31 Sądy krajowe winny dokonywać takiego wyważenia interesów wyłącznie na podstawie analizy każdego konkretnego przypadku, w ramach prawa krajowego i przy uwzględnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy.
- 32 W świetle powyższych rozważań na przedstawione pytanie należy udzielić odpowiedzi, że przepisy prawa Unii w dziedzinie karteli, a w szczególności rozporządzenie nr 1/2003, należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by osobie pokrzywdzonej w wyniku naruszenia prawa konkurencji Unii i zmierzającej do uzyskania odszkodowania udzielony został dostęp do dokumentów dotyczących postępowania w sprawie współpracy prowadzonego w odniesieniu do sprawcy tego naruszenia. Zadaniem sądów państw członkowskich jest jednak określenie – na podstawie prawa krajowego – warunków, na jakich dostępu takiego należy udzielić lub odmówić, po rozważeniu interesów chronionych przez prawo Unii.

W przedmiocie kosztów

- 33 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

Przepisy prawa Unii w dziedzinie karteli, a w szczególności rozporządzenie nr Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 101 TFUE i 102 TFUE, należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by osobie

pokrzywdzonej w wyniku naruszenia prawa konkurencji Unii i zmierzającej do uzyskania odszkodowania udzielony został dostęp do dokumentów dotyczących postępowania w sprawie współpracy prowadzonego w odniesieniu do sprawcy tego naruszenia. Zadaniem sądów państw członkowskich jest jednak określenie – na podstawie prawa krajowego – warunków, na jakich dostępu takiego należy udzielić lub odmówić, po rozważeniu interesów chronionych przez prawo Unii.

Podpisy